

Kętrzyn, dnia 09 - 01 - 2013r.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Olsztynie
Dworcowa 60
10-437 Olsztyn

Stosownie do art. 54 w związku z art. 57 ust.1 pkt 2 oraz art. 48 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2008.199.1227), zwracam się o wydanie opinii i uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz o uzgodnienie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kętrzyn na lata 2012-2032”.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art.46 pkt.2 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2008.199.1227) wymagają m in. projekty polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie gospodarki odpadami, opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Jednocześnie w myśl art.46 pkt 3 w/w ustawy przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty: polityk, strategii, planów lub programów, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

Na podstawie art.48 w/w ustawy organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art.46 pkt 1 i 2 może, po uzgodnieniu z właściwymi organami o których mowa w art. 57 i 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku dokumentów, o których mowa w art.46 pkt 2 może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje lub zmiany przyjętych już dokumentów lub projektów

dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy.

Głównym celem dokumentu - „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kętrzyn na lata 2012-2032” jest uporządkowanie i usunięcie z terenu Gminy Kętrzyn wyrobów zawierających azbest oraz dotrzymanie założonych terminów jego likwidacji w sposób bezpieczny dla zdrowia ludzi i środowiska.

Na podstawie tego dokumentu będą prowadzone przedsięwzięcia polegające na bezpiecznym usunięciu z zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej pokryć dachowych i wymiany ich na inny rodzaj pokrycia. Program jest zgodny z Programem Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009-2032. Realizacja programu będzie miała pozytywne skutki dla poprawy środowiska w gminie a sukcesywne i bezpieczne usuwanie azbestu z otoczenia ludzi i zwierząt będzie rozciągnięte w czasie i będzie miało zorganizowany charakter oraz nie będzie kumulowało z innymi niebezpiecznymi odpadami.

Program dotyczy wyłącznie gminy Kętrzyn w związku z czym spełniony jest warunek zapisany w art.48 pkt 2 ustawy dotyczący możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W załączeniu :

1. „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kętrzyn na lata 2012-2032”

Uwag formalno-prawnych
nie wnoszę

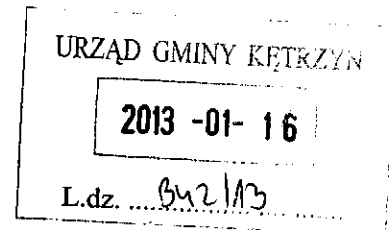
Radca Prawny
Ryszard Bielański
01-903

Stawomir Jarosik
mgr inż Stawomir Jarosik

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn
tel. 89 537 21 00
faks 89 527 04 23
www.olsztyn.rdos.gov.pl

RGG

WOŚ.410.3.2013.MT

Olsztyn, 15 stycznia 2013 r.

Wójt Gminy Kętrzyn

Odpowiadając na pismo z dnia 09 stycznia 2013 r., znak: RGG.6232.2.2013 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 11.01.2013 r., nr z rejestru 440), w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu:

Projekt: „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kętrzyn na lata 2012-2032”

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie przedkłada następujące stanowisko:

W myśl zapisów art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.), projekty dokumentów wymienionych w tym artykule, między innymi z zakresu gospodarki odpadami, opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji oraz wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przed ich przyjęciem przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania.

Niemniej jednak, zgodnie z art. 48 ustawy o udostępnianiu (...), po uzgodnieniu z właściwymi organami ochrony środowiska i organami inspekcji sanitarnej, organ opracowujący projekt dokumentu może **odstąpić od przeprowadzenia** wspomnianej procedury, jeżeli uzna, że realizacja postanowień tego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów, dotyczących obszarów w granicach jednej gminy.

W związku z powyższym, podmiot opracowujący projekt Programu, wystąpił o przedmiotowe uzgodnienie, uznając, że zachodzą przesłanki określone w art. 48 ust. 2 ww. ustawy, stanowiące uzasadnienie do odstąpienia od procedury strategicznej ooś, dołączając jednocześnie informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 tejże ustawy.

Organ uzgadniający, tj. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie dokonał wnikliwej analizy wymienionych poniżej dokumentów:

- 1) wniosku z uzasadnieniem;
- 2) załączników do wniosku – tj. tekstu projektu dokumentu wykonanego w październiku 2012 r.

i uznał, że w przypadku Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kętrzyn, jest możliwe odstąpienie od procedury soos.

Projekt dokumentu nie ustala ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, których usytuowanie, rodzaj i skala mogłyby spowodować znaczące oddziaływanie w odniesieniu do środowiska, stanowić zagrożenia dla tego środowiska lub spowodować wystąpienie ryzyka dla zdrowia ludzi. Nie występuje również prawdopodobieństwo oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych. Zasięg działań przewidzianych w Programie będzie ograniczał się do wykonywania określonych zadań, polegających na sukcesywnym, długofalowym procesie usuwania azbestu z terenu gminy, **zgodnie z przepisami i wymaganiami prawa przez uprawnione podmioty, w sposób bezpieczny dla środowiska**. Oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji zapisów Programu, będą posiadały zasięg lokalny w obrębie terytorium gminy i związany jedynie z realizacją zadania. Wykonanie działań, objętych Programem nie spowoduje istotnych zmian w środowisku, jak również nie wpłynie negatywnie na istniejące walory krajobrazowe. Ryzyko zagrożenia dla zdrowia ludzi zostanie zminimalizowane, poprzez działania informacyjne i edukację społeczeństwa, stosowanie bezpiecznych procedur a nawet wykluczone z uwagi na bezpieczne i zgodne z prawem postępowanie, zarówno w trakcie demontażu wyrobów jak i późniejsze zagospodarowanie odpadów azbestowych.

Reasumując powyższe, po zapoznaniu się z materiałami zawartymi we wniosku informuję, że w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, zgodnie z art. 48 ust. 2 oraz art. 49 ustawy o

udostępnianiu (...) istnieją przesłanki, pozwalające na uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu.

Z uwagi na fakt, że zadania, które będą wykonywane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie procedurami, realizacja postanowień w nim zawartych nie powinna spowodować znaczącego oddziaływania na środowisko

- **wydaje się zasadne uzgodnienie odstąpienia od procedury strategicznej oos.**

Ponadto, nadmieniam, że stosownie do art. 48 ust. 4 ustawy o udostępnianiu (...) informację o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu **podaje do publicznej wiadomości** bez zbędnej zwłoki. Sposób podania do publicznej wiadomości został zdefiniowany w art. 3 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy.

Na powyższe stanowisko organu wpłynął również fakt, że przedłożony dokument spełnia zasadnicze kryteria formalne wymagane przepisami prawa w przygotowywaniu tego rodzaju dokumentów, tj.:

- struktura dokumentu oraz jego treść w podstawowym zarysie nawiązuje do struktury dokumentu przygotowanego na poziome krajowym tj. *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*,
- szczegółowość dokumentu jest adekwatna do dokumentów opracowywanych na szczeblu gminy,
- program przedstawia przedmiot, cel i zadania programu oraz koncepcję zarządzania programem,
- dokonuje ogólnej charakterystyki gminy z uwzględnieniem wszystkich aspektów środowiska,
- przedstawia właściwości azbestu i jego szkodliwego wpływu na zdrowie człowieka,
- przedstawia **prawne aspekty użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest**,
- omawia inwentaryzację płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy, gdzie opisano metodologię przeprowadzenia inwentaryzacji, oszacowano ilość wyrobów zawierających azbest, znajdujących się na terenie gminy oraz przedstawiono wyniki inwentaryzacji,
- postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest, omówiono planowane działania informacyjne, procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest,
- zawiera harmonogram rzeczowy oraz przedstawia możliwości pozyskania środków finansowych,
- diagnozuje aktualny stan gospodarki odpadami azbestowymi oraz zagrożenia,
- określa system i sposób monitoringu i oceny realizowanych celów, oceny wdrażania programu na podstawie założonych wskaźników.

Ponadto, w rozdziale 3.3. Programu przedstawiono szkodliwe oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzkie, zaś w rozdziale 3.4 sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Bardzo przydatne informacje do wykorzystania w praktyce, wraz z omówieniem warunków stosowania i przeciwwskazań, zawarto w tabeli 7 - *Zasady wyboru metod postępowania z materiałami zawierającymi azbest w budynkach*.

Program obejmuje problematyczne odpady azbestowe powstające na obszarze danej jednostki administracyjnej (gminy). Z projektu dokumentu wynika, że w chwili obecnej na terenie gminy zdiagnozowano wiele bardzo istotnych problemów związanych z gospodarowaniem odpadami azbestowymi:

- brak systemu kontroli i monitoringu ilości powstających odpadów oraz sposobu ich dalszego zagospodarowania,
- niezgodny z przepisami prawa sposób postępowania z odpadami (demontaż i składowanie w miejscach niedozwolonych),
- niski poziom edukacji ekologicznej.

Rozwiązaniu problemów oraz poprawie bezpieczeństwa ekologicznego gminy ma służyć stworzenie programu, na podstawie którego w sposób systematyczny, w oparciu o przygotowany harmonogram działań będą realizowane konkretne zadania, mające na celu zmianę niekorzystnych i nasilających się trendów usuwania i składowania azbestu w sposób niezgodny z prawem, a tym samym stwarzający niebezpieczeństwo i zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców. W programie przedstawiono obowiązki nałożone na administrację samorządową i jej zadania w zakresie stworzenia odpowiednich warunków umożliwiających zgodne z wymogami prawa usuwania azbestu, a także obowiązki spoczywające na zarządcach nieruchomości (właścicielach, dzierżawcach, użytkownikach).

Zamieszczono również opis sposobu postępowania z wyrobami zawierającymi azbest:

- procedur postępowania w trakcie prowadzenia prac demontażowych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przez uprawnione podmioty, tj. posiadające odpowiednią decyzję w zakresie gospodarowania odpadami,

- procedur transportu (transport odpadów niebezpiecznych odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi - tj. ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2011 nr 227 poz. 1367) - tekst obowiązuje od 1 stycznia 2012 r.,
- procedur przekazania odpadów azbestowych na składowisko odpadów niebezpiecznych zgodnie z wymaganiami ustawy o odpadach oraz aktami wykonawczymi w tym zakresie, z zastosowaniem kart przekazania odpadu.

W dokumencie wyodrębniono plik sześciu załączników, niezbędnych do realizacji podstawowych obowiązków w zakresie azbestu, tj.: *Informacja o wyrobach zawierających azbest, Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone, Karta przekazania odpadów zawierających azbest, Mapa zagrożeń działania azbestu na terenie gminy Kętrzyn, Mikrofalowe reaktory do utylizacji odpadów niebezpiecznych* (informacyjnie).

Jako **nadrzędny cel** „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest ...” przyjęto:

- spowodowanie oczyszczenia terytorium gminy Kętrzyn z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- spowodowanie działań zmierzających do sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i stworzenie warunków do spełnienia wymogów ochrony środowiska w określonym horyzoncie czasowym

Realizacja celów będzie odbywała się poprzez:

- prowadzenie szerokiej działalności edukacyjnej i szkoleniowej, dotyczącej tematyki azbestowej,
- prowadzenie działalności informacyjno – popularyzacyjnej, dotyczącej bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, a także ich usuwania i oczyszczania terenu gminy z azbestu,
- opracowanie i prowadzenie systemu informacji, umożliwiającej stały i systematyczny monitoring jego realizacji.

Założono, że usuwanie wyrobów azbestowych nastąpi do końca 2032 r. i podzielono okres 21 lat na trzy podokresy:

- I okres obejmujący lata 2012 – 2014,
- II okres obejmujący lata 2015 – 2023,
- III okres obejmujący lata 2024 – 2032.

Przeprowadzona we wszystkich miejscowościach Gminy Kętrzyn dla potrzeb niniejszego Programu inwentaryzacja, w celu uzyskania rzeczywistej informacji na temat ilości, miejsc występowania, rodzaju azbestu, wykazała: całkowita ilość pokryć dachowych w postaci płyt azbestowo – cementowych falistych oraz karo na terenie gminy wynosi **155 706 m² (1 712,77 Mg)**. Najwięcej wyrobów znajduje się w posiadaniu osób fizycznych - 59,44% i prawnych – 39,72 %; poniżej wartości 0, 5% wyrobów azbestowych jest własnością PKP oraz Gminy Kętrzyn (zestawienia obrazujące wyniki inwentaryzacji zestawiono w tabeli 8 i 9 dokumentu).

Istotne znaczenie dla oceny stanu azbestu w gminie, posiada określenie stopnia pilności jego usunięcia. 275,22 Mg wyrobów posiada I stopień pilności, 1029,30 Mg –II (wymagają ponownej oceny w terminie do 1 roku), zaś 408,25 Mg zaklasyfikowano w III stopniu pilności.

W programie dokonano również obliczenia orientacyjnego kosztu usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kętrzyn, które określono na poziomie ok. 11 856 423,69 zł (wraz z wymianą na wyroby bezazbestowe).

Program zakłada bezpieczne usunięcie azbestu z terenu gminy, ponieważ oparty został o zasady bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest, których obowiązek przestrzegania dotyczy zarówno właścicieli obiektów i urzędzeń, gdzie został użyty azbest jak i prowadzących prace związane z usuwaniem bądź transportem czy umieszczeniem na składowisku wyrobów i odpadów zawierających azbest. Procedury te zostały uszeregowane w cztery grupy:

Grupa I. Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest.

Procedura 1. Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.

Procedura 2. Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

Grupa II. Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.

Procedura 3. Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Procedura 4. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczeniem obiektu (terenu) instalacji.

Grupa III. Procedura obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Procedura 5. Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Grupa IV. Procedura dla osób prywatnych usuwających azbest.

Procedura 6. Usuwanie azbestu przez osoby prywatne.

Przestrzeganie powyższych procedur przyczyni się do sukcesywnego, bezpiecznego usunięcia azbestu z gminy, tym samym spowoduje eliminację zagrożeń dla środowiska, w tym dla zdrowia i życia ludzi (mieszkańców gminy, turystów).

Ponadto, oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji zapisów Programu, będą posiadały zasięg lokalny. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia i życia ludzi, przy zachowaniu zgodnych z prawem procedur postępowania, powinno być wyeliminowane, zaś prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych nie występuje (proces usuwania będzie odbywał się sukcesywnie w długim okresie czasowym). Przedmiotowy projekt nie obejmuje budowy nowych obiektów w postaci składowisk odpadów azbestowych na terenie gminy, zakłada jedynie wykonywanie prac w obiektach już istniejących, w pierwszym rzędzie tam, gdzie istnieje pilna potrzeba demontażu z uwagi na stwierdzony zły stan techniczny. Z uwagi na specyfikę zadania, najistotniejsze oddziaływania na środowisko wystąpią w fazie jego realizacji, w trakcie której możliwy jest ewentualny wzrost emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. Jednakże oddziaływanie to będzie krótkotrwałe, odwracalne, o charakterze lokalnym (bez ryzyka transgranicznych oddziaływań). Nie spowoduje istotnych zmian w środowisku, jak również nie wpłynie negatywnie na zdrowie ludzi oraz istniejące walory krajobrazowe.

W Programie zawarto harmonogram prac związanych z jego realizacją oraz z podziałem na zadania w poszczególnych latach. Ponadto przedstawiono również monitoring realizacji Programu w oparciu o ustalone wskaźniki.

Reasumując powyższe:

Wdrożenie działań programu przyniesie **pozytywny efekt ekologiczny** przede wszystkim w odniesieniu do zdrowia mieszkańców pod warunkiem, że wszystkie działania będą odbywały się z zachowaniem wskazanych procedur postępowania, gwarantujących ograniczenie wszelkich potencjalnych negatywnych oddziaływań do minimum lub też całkowicie je eliminujących. Realizacja zadań zawartych w niniejszym programie będzie również nadzorowana i monitorowana na zasadach opisanych w omawianym dokumencie.

Wdrożenie programu stwarza realne możliwości sukcesywnego usunięcia azbestu z terenu gminy z jednoczesnym poszanowaniem wymogów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

Ponadto, informuję, że realizacja Programu powinna odbywać się zgodnie z zasadami ochrony środowiska przyrodniczego: w przypadku prowadzenia prac rozbiórkowych, remontowych, modernizacyjnych i termomodernizacyjnych, (które będą prowadzone w celu eliminacji azbestu wbudowanego w elementy konstrukcyjne i izolacyjne obiektów budowlanych) przed ich rozpoczęciem zarządca budynku powinien zlecić ornitologowi **inwentaryzację przyrodniczą w zakresie występowania ptaków gatunków chronionych, w szczególności jerzyka (*Apus apus*)**. Jerzyk objęty jest ochroną gatunkową ścisłą, na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419). W sytuacji gdy zniszczenie schronienia jerzyka jest konieczne, należy zwrócić się do RDOŚ o wydanie stosownego zezwolenia oraz zapewnić temu gatunkowi zastępcze miejsca lęgowe. Podczas remontu czy termomodernizacji budynku należy zawieszac budki lęgowe dla tych ptaków w miejscach, gdzie dotychczas miały one swoje lęgi.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Agata Woździej
Naczelnik Wydziału
Oceny Oddziaływań na Środowisko

Otrzymują (za dowodem doręczenia)

1. Wójt Gminy Kętrzyn, ul. Kościuszki 2, 11-400 Kętrzyn
2. A/a